

Dagsordens punkt 3:

Årsberetning og regnskap for 2022

1

FAGFORBUNDET

ÅRSBERETNING 2022

ÅRSREGNSKAP 2022

FAGFORBUNDETS ÅRSBERETNING 2022

Virksomhetens art

Innledning

Fagforbundet er tilsluttet Landsorganisasjonen i Norge (LO). Fagforbundet organiserer arbeidstakere i kommunale, regionale, private og offentlige virksomheter, samt på sykehusene.

Fagforbundet er det største fagforbundet i Norge, med 404 390 medlemmer pr. 31.12.22. Av disse er 312 016 kvinner og 92 374 menn. I oversikten nedenfor vises fordelingen av medlemmer etter kattergrier:

Yrkesaktive	233 624
Pensjonister	115 153
Uføre	18 029
Studenter	8 529
Lærlinger	6 887
Elever	5 431
Permiterte	65
Arbeidsledige	4 323
Arbeidsavklaring	9 313
Permisjon uten lønn	2 344
«Annet»	692
Sum	404 390

Antall medlemmer under 30 år utgjorde ved årsskiftet 31.500. Av de yrkesaktive medlemmene er 175 717 kvinner og 57 907 menn.

 penhetsloven

Fagforbundet har under forberedelse til behandling i Forbundsstyrets juni-m te en sak som redegjør for hvordan forbundet vil følge opp kravene i  penhetsloven. Det vil bli foreslått å gjøre denne redegjørelsen tilgjengelig på Fagforbundets hjemmeside.

Strategier

Fagforbundet går foran i kampen for et anstendig arbeidsliv, for å mobilisere de uorganiserte til å samle seg om fellesskapet i fagforeningene, og for en sterk offentlig sektor. Forbundets primære oppgaver er å kjempe for medlemmenes faglige rettigheter, og økonomiske, yrkesfaglige, sosiale og kulturelle interesser. De prioriterte arbeidsoppgavene vedtas i strategiplanen. Den årlige strategiplanprosessen involverer hele organisasjonen, og er landsstyrets prioritering av hvor hovedinnsatsen skal rettes hvert år for å nå målene som er vedtatt i prinsipp- og handlingsprogrammet. Prioriteringene gjelder for forbundets tre n v er,- fagforeningene, fylkeskretsene og nasjonalt n v .

P virkningsarbeid og politikkutforming er viktige elementer for å sikre at politiske beslutninger følges opp og settes ut i livet. Forutsetningen for å lykkes er å bygge allianser for å sikre størst mulig gjennomslag for Fagforbundets kjernesaker. Disse kjernesakene er:

- Heltid, likelønn og kampen mot økte forskjeller
- Offentlige tjenester med egne ansatte
- Organisasjonsbygging og tariffmakt
- Fag-, yrkes- og kompetanseutvikling
- Klima og miljø

Samfunnsmessig påvirkning på driften

Smitteverntiltakene knyttet til Covid 19 ble opphevet 12. februar og samfunnet kunne gå tilbake til en normal arbeidsrytme. Innførte løsninger som bruk av hjemmekontor for deler av arbeidsuken er løsninger som er videreført. Dette medfører miljøgevinster som følge av reduserte arbeidsreiser.

Fagforbundet har i 2022 jobbet for å bedre medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, samt å styrke forbundets tariffpolitiske, organisatoriske, yrkespolitiske og samfunnspolitiske makt. Arbeidet med heltid og likelønn har stått sentralt, og det har også kampen mot privatisering og arbeidet for at offentlig finansierte oppgaver skal utføres av offentlig ansatte.

Arbeidet med medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår preget virksomheten. Hovedoppgjøret i 2022 ble gjennomført i en vanskelig og usikker økonomisk situasjon. Fagforbundet er part i rundt 70 tariffavtaler som omfatter nærmere 250 yrkesgrupper, og kom til enighet om alle disse avtalene i 2022. Fagforbundets medlemmer i PBL-barnehagene deltok i en omfattende streik, som etter en måned ble løst gjennom mekling.

Fagforbundet hadde et tett samarbeid med den rødgrønne regjeringa, noe som ga godt gjennomslag for våre politiske krav. I 2022 førte dette blant annet til lovfesting av retten til heltidsstilling, innføring av pensjon fra første krone, slutt på privatisering og ostepølvekutt i offentlig sektor, – og dobling av fagforeningsfradraget, som innebærer at det blir billigere å være fagorganisert.

Fagforbundets mest omfattende organisatoriske oppgave var i 2022 forberedelsene til, og gjennomføringen av, landsmøtet. På grunn av koronakrisa, ble landsmøtet utsatt fra 2021 til 2022. Ett av de viktigste vedtakene på landsmøtet var reduksjonen av kontingenten for yrkesaktive medlemmer fra 1,45 til 1,20 prosent av inntekt. Målet var at dette skal gjøre det enklere å verve og beholde medlemmer, men vedtaket innebærer reduserte årlige inntekter på omlag 220 millioner kroner. Dette vil Fagforbundet møte gjennom en plan for tilpasning av kostnadene fram mot 2026. De første tiltakene i denne sammenheng ble innarbeidet i Fagforbundets budsjett for 2023 og som ble vedtatt av landsstyret i desember 2022.

I 2022 ble avkastningen på forbundets langsiktige portefølje -5,1 % (NOK -37,47 mill.). Porteføljens markedsverdi er ved årsskiftet ca. NOK 698,3 mill. Avkastningen siden oppstart (siste ca. 7,5 år) er ca. 26 % (3,1 % pr år). Fagforbundets investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i forbundets målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indekssnivå er 1,8 % - poeng høyere enn en bankrente over tid. Avkastning for 3 mnd. NIBOR har i samme periode vært 8,4 % (1,1 % pr. år). Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er siden oppstart 2 %-poeng pr år.

Konsernet

Konsernet besto i 2022 foruten om Fagforbundet av, Forbundshuset AS og Kommunekonsult AS og Skipphelle Eiendom AS. Gamle Fagakademiet er avviklet i samsvar med Forbudsstyrets vedtak i 2021.

Kommunekonsult AS

Selskapet tilbyr kommuner, fylkesregioner, kommunale virksomheter, statlige foretak, fagforeninger, fagforbund og organisasjoner rådgivning knyttet til deres arbeid med utvikling, omstilling, effektivisering og gjennomføring av sin virksomhet.

Forbundshuset AS

Selskapet driver sin virksomhet i Tromsø, hvor driften består av utleie og drift av kontor- og forretningslokaler i selskapets eiendom i Storgaten 142/148. Bygget er i dag fullt utleid med langsiktige kontrakter.

Skiphelle Eiendom AS

Fagforbundet overtok eiendommen Skiphelle i 2020 gjennom fusjonen med Postkom, da hadde den vært i Postforbundets eie siden 1932. Skiphelle, gnr. 3 bnr. 4 i Frogn kommune, ligger 4 km sør for Drøbak sentrum og er på ca. 94 mål.

Eiendommen er regulert til næring og har arealer mot Oslo-fjorden og ca. 200 m strandlinje. På eiendommen er det et hotell med 42 rom og rundt 22 hytter/frittstående bygninger.

All drift ble nedlagt i 2011. Bygningene er i svært dårlig forfatning. Det har i mange år vært kontakt med Frogn kommune med sikte på en utvikling av eiendommen. De siste år med håp om regulering til boligformål.

Fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift. Forbundsstyret har vurdert finansiell stilling, resultatet for 2022 og konsernets planer fremover og mener at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Arbeidsmiljø og personale

Fagforbundet hadde 376 ansatte pr 31.12.22, dette inkluderer heltidstillitsvalgte på nasjonalt nivå. Tallet er ikke inkludert valgte i fylkeskretsene.

Arbeidsmiljøutvalget har avholdt 4 møter i 2022, og har behandlet 29 saker. Samarbeidet med de ansattes organisasjoner er godt og konstruktivt.

Daglig leder har gjennomført regelmessige møter med politisk ledelse, ledere av fylkene og ledere av Kompetansesentrene.

Administrasjonen har i samarbeid med klubbene og vernetjenesten gjennomført risikoanalyser og aktuelle tiltak er iverksatt fortløpende. Daglig leder har sendt ut informasjon til ansatte fortløpende ut fra de rådende forhold som har vært.

HMS – plan for perioden 2022-2023 er fulgt opp i AMU-møtene, og vil bli fulgt opp gjennom året. Planens 7 mål er følgende: redusere det totale sykefraværet, avdekke mangler ved de fysiske og psykososiale arbeidsforhold, medarbeiderundersøkelse, HMS-opplæring, skape et helsefremmende fysisk og psykososialt arbeidsmiljø, revitalisering av AKAN utvalg og beredskapsplan- kurs og øvelse.

Ved utgangen av 2022 var sykefraværet i Fagforbundet 7,78 %. Det totale sykefraværet har gått noe opp sammenlignet med samme periode i 2021.

Fagforbundet har hatt og vil fortsette å ha stor oppmerksomhet på forebyggende arbeid for å redusere antall sykedager. Fagforbundet har en aktiv oppfølging av de sykemeldte og tilrettelegger arbeidsplassen der det er behov for dette. AMU har vedtatt å be personal- og utviklingsavdelingen om å følge opp avdelinger/enheter som har arbeidsmiljøutfordringer.

Likestilling

Fagforbundet er en arbeidstakerorganisasjon med en sterk kvinnedominert medlemsmasse. Likestillingsarbeid er fastsatt i forbundets vedtekter, prinsipp- og handlingsprogram og følges opp i det løpende arbeidet. Vedtektenes bestemmelser om kjønnsrepresentasjon ved valg og oppnevninger er i varetatt.

Forbundsstyret i Fagforbundet består av 23 personer 61 % kvinner og 39 % menn. Blant de ansatte er 32% menn og 68 % kvinner. Det er god kjønnsmessig balanse blant administrative ledere med 9 kvinner og 10 menn. Kompetansesentrene har 4 kvinnelige og 4 mannlige ledere. Det er 17 kvinner og 3 menn som arbeider deltid. 10 av disse er i renholds-stillinger i fylkene/kompetansesentrene

Fagforbundets lønssystem er kjønnsnøytralt. Det er basert på en objektiv vurdering av den enkelte stilling på grunnlag av de definisjoner som er angitt for hver lønnsgruppe. Fagforbundet skal ikke være lønnsledende, men ha medarbeidere som lønnes riktig og rettferdig i et forutsigbart system etter Fagforbundet sin tariffavtale mellom AAF/HK samt Fagforbundet Ansatte og Norsk Journalistlag.

Begge kjønn skal ha lik mulighet til videreutdanning og deltakelse i kompetansehevende tiltak.

Beregnet gjennomsnittlig årslønn utgjør kr 733 550,-. Gjennomsnittslønn for kvinner er kr 686 940,-, for menn kr 834 821,-. Den gjennomsnittlige årslønnen er beregnet ut fra den enkeltes årslønn pr 31.12.22. Differansen i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn, skyldes at det er overvekt av kvinner i kontor - og merkantile stillinger.

Etisk standard

Fagforbundet bygger virksomheten på arbeiderbevegelsens prinsipper om frihet, likhet og solidaritet. Fagforbundets verdier er omtanke, solidaritet og samhold. Denne grunnleggende ideologiske forankringen gjenspeiles i de etiske krav vi stiller til det arbeid hver enkelt utfører til beste for Fagforbundets medlemmer.

For Fagforbundet er det et grunnleggende prinsipp at alle skal behandles likeverdig, uavhengig av etnisk eller kulturell bakgrunn, seksuell legning, religion eller livssyn.

Fagforbundet arbeider dessuten målrettet for å fremme likestilling og hindre diskriminering i egen organisasjon, blant annet innen følgende områder:

- Innføring i forbundets etiske holdninger og forebygging av mobbing, diskriminering og trakassering herunder seksuell trakassering skal tydeliggjøres

- Rekruttering og forfremmelse - gjennom rekrutteringspolitikken er det ønskelig å sikre variasjon i alder og kjønn, å fremme likestilling mellom kjønnene, å rekruttere medarbeidere med minoritetsbakgrunn og legge til rette for at folk med redusert funksjonsevne ikke utstøtes eller hindres i ansettelse.
- Opplæring og kompetanseutvikling – Opplæring tilrettelegges for den enkelte gjennom felles kurs, eller kurs tilpasset den enkelte. Dette skal være tema i medarbeidersamtaler.
- Ansatte med nedsatt funksjonsevne - det arbeides aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen, tilpassing av arbeidsoppgaver og fleksible ordninger for arbeidstid og arbeidssted.
- Språklig tilrettelegging – det gis tilbud om språkkurs.
- Tilrettelegging ved graviditet, foreldrefravær og andre omsorgsoppgaver – bestemmelsene i inngåtte tariffavtaler følges.
- Kulturelle og religiøse minoriteter - det legges til rette for at ansatte skal få fri på sine respektive religiøse helligdager.
- Seniorpolitikk - ivaretas med egne tiltak, som tilrettelegging av arbeidsoppgaver, ekstra fridager fra det året man fyller 61 og 62 år.
- Trakassering og diskriminering - forebygges bl.a. gjennom Rasismefri sone – som er et tiltak som forplikter forbundet til å ta henvendelser om rasisme og diskriminering på alvor. Fagforbundet skal også tydelig vise at alle er velkomne, uavhengig av hudfarge, religion eller kulturell bakgrunn.

Miljørapporing

Fagforbundet forurensar ikke det ytre miljø i vesentlig grad. Behovet for kontakt med hele organisasjonen krever imidlertid reisevirksomhet. Dette har selvsagt en konsekvens for det ytre miljøet. Fagforbundet har vedtatt at man i større grad skal benytte digitale hjelpemidler til gjennomføring av møter, og en reflektert reisepolis for å oppnå miljøgevinster og redusere reisekostnadene.

Forbundet sorterer avfall i 9 fraksjoner. Restavfall utgjorde i 2022 15,87% av den totale avfallsmengden. Emballasje gjenbrukes så langt det er mulig til egne utsendinger. Det er stort søkelys på matsvinn, og det vektlegges bruk av norske produkter særlig ved representasjon og andre arrangementer i eget bygg.

En gradvis overgang til digitale brosjyrer gir både økonomiske- og miljøgevinster. Det kastes fremdeles mer trykket materiell enn ønskelig. Grunnet stort søkelys på dette området, har vi klart å redusere den mengden som kastes med 50% sammenlignet med noen få år tilbake. Når større mengder avfall skal avhendes, kildesorteres det så langt det er mulig. Dette gjelder særlig utrangerte møbler og trykket materiell.

Digitalisering av forbundet, gir gode miljøgevinster knyttet til flytting av servere ut til skyen. Webinarer, kurs og annet holdes på Teams slik at vi sparer reising.

Ny utskriftsløsning gir bedre kontroll på papirutskrifter
Det jobbes med ny løsning for digital signering slik at man slipper å skrive ut for å signere.

Økonomi og finansiell risiko

Forbundsregnskapet for 2022 viser et årsresultat på – 19,8 mill. mot et revidert budsjett på – 33,1 mill. Det vil si en forbedring i forhold til revidert budsjett på 13,3 mill. kroner.

Årsresultatet fremkommer etter inndekning av et tap i forbundets langsiktige investeringsportefølje på 37,5 mill. kr. Det vil si at uten dette tapet ville årsresultatet vært på positive 17,7 mill. kr.

Kostnadene for streikebidrag på 28 mill. og kostnader for gjennomført landsmøte på 39,9 mill. kroner er bokført i regnskapet og finansiert ved dekning av henholdsvis konfliktfondet og Landsmøtefondet, med tilsvarende beløp.

Driftsinntektene i forbundsregnskapet er 1 736,5 mill.kr. Av dette beløpet utgjorde kontingentinntektene 1 227,2 mill.kr, som er en økning på 13,5 mill.kr. fra 2021, men 1,4 mill. kr. lavere enn budsjettanslaget. Økningen fra 2021 skyldes i hovedsak lønnsvekst.

De totale driftskostnadene var 1 741,8 mill.kr. som er 140,5 mill. kr. høyere enn i 2021, men 32,5 mill. kr. lavere enn revidert budsjett. Årsaken til den store økningen fra 2021 til 2022 skyldes først og fremst at arbeidsdagen har blitt normalisert etter avsluttet Covid 19, men også generell lønns- og prisstigning.

Forsikrings- og kontingentkostnadene utgjorde 639,5 mill. kr. mot revidert budsjett på 643,8 mill. Det vil si et avvik på 4,2 mill. kr. eller 0,7%.

Lønns- og personalkostnadene utgjorde 437,4 mill. kr. mot 441,8 mill.kr. i revidert budsjett. Dette representerer et positivt avvik på 1,0%.

Avskrivninger økte med 7,7 mil. kr. fra 2021. Dette skyldes forbundets økte satsning på digitale løsninger.

Andre driftskostnader var på 640,7 mill. kr. mot revidert budsjett på 662,8 mill.kr. Det vil si en mindrekostnad på 22,1 mill. kr. i forhold til revidert budsjett.

Resultat netto finans var i 2022 på -14,3 mill. kr. mot revidert budsjett på positive 13,8 mill. kr. Det vil si 28,1 mill. kr. dårligere enn revidert budsjett. Dette har først og fremst sammenheng med den svake utviklingen i den langsiktige investeringsporteføljen med et tap på 37,5 mill. kr., men som kompenseres noe med økning i bankrenter og aksjeutbytte.

Sum omløpsmidler for Fagforbundet utgjør 1 343,8 mill.kr. Dette er hovedsakelig fordelt med 609,9 mill.kr. i bankinnskudd og 698,2 mill. kr. i markedsbaserte finansielle omløpsmidler. I henhold til forbundets vedtekter skal forbundets midler plasseres slik at de kan realiseres hurtig.

Forbundets investeringsstrategi ble vedtatt i 2015. Fagforbundet har i henhold til investeringsstrategien plassert midler i ulike fond, med hovedvekt på obligasjon og pengemarked med begrenset risiko. I 2019 ble det igangsatt en prosess med å revidere

strategien. Den reviderte strategien er en videreføring av den opprinnelige strategien, men med en noe større risiko ved at aksjeandelen er økt til 30%. Porteføljen ble tilført 100 mill.kr i 2021. Fagforbundet påtar seg finansiell risiko gjennom disse plasseringene.

Fagforbundet har en total egenkapital på 1 725,8 mill. kr. pr. 31.12.2022. Av dette utgjør konfliktfondet 876,8 mill.kr og disposisjonsfondet 807,3 mill.kr.

Det skal i henhold til retningslinjene brukes til å støtte medlemmer under godkjent arbeidsstans. For å oppfylle retningslinjene skal det være en dekning på kr 2 500 for hvert yrkesaktivt medlem. Pr. 31.12.2022 var dekningen kr 3 750 pr yrkesaktivt medlem.

Konsernregnskapet består av driftsinntekter på 1 741,0 mill.kr, og driftskostnader på 1 745,5 mill.kr. Det gir et driftsunderskudd på 4,4 mill.kr, som er 119,7 mill.kr dårligere enn i 2021.

Sum omløpsmidler for konsernet beløper seg til 1 347,8 mill. kr. i 2022 mot 1 363,2 mill.kr. i 2021. Konsernets totale eiendeler utgjør 2 014,6 mill. kr. mot 2 015,7 mill.kr. i 2021. Av dette er egenkapitalen 1 725,8 mill. kr. pr. 31.12.2022 , det vil si 85,7 % i egenkapitalandel.

Fagforbundet benytter foreløpig regnskapsstandard om god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner og har valgt å vise aktivitetstall presentert i note.

Fagforbundet har ikke etablert egen styreforsikring.

31. desember 2022
9. mai 2023

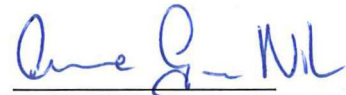
Mette Nord
Forbundsleder

Odd Haldgeir Larsen

Skeibrok Helene Harsvik

Anne Green Nilsen

Svend Morten Voldsrud

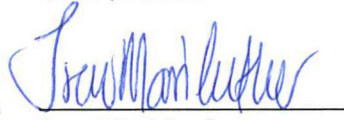
Gerd Øiahals

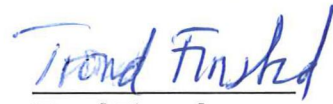
May-Britt Sundal

Ingunn Reistad Jacobsen

Iren Mari Luther

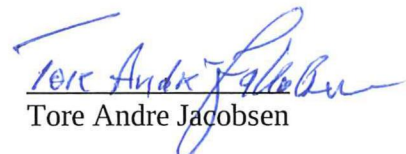
Trond Finstad

Trond Helland

Hilde Kristin Bernhardsen

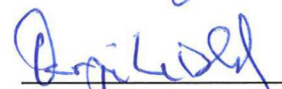
Tore Andre Jacobsen

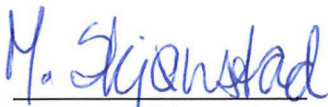
Roger Dehlin

Kristine Bjella Stavn

Tarjei Leistad

Marianne Skjønstad

Venke Anny Nes

Geir Ole Kanestrøm

Per Egil Johansen

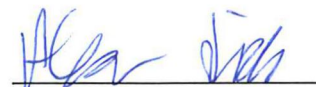
Cathrine Sæther Ertsås

Gerd Eva Volden

Jeanette Lea Romslo

Alexander Liane

Lars Erik Flatø
Daglig leder

Thrine Skaga
Assisterende daglig leder

FAGFORBUNDETS ÅRSREGNSKAP 2022

Fagforbundet		Resultatregnskap (tall i tusen)		Konsern	
2021	2022		Note	2022	2021
		Driftsinntekter			
<u>1 713 521</u>	<u>1 736 483</u>	Driftsinntekter	2	<u>1 741 047</u>	<u>1 718 001</u>
<u>1 713 521</u>	<u>1 736 483</u>	Sum driftsinntekter		<u>1 741 047</u>	<u>1 718 001</u>
		Driftskostnader			
635 952	639 521	Forsikrings/kontingentkostnad	2	639 521	635 952
401 795	437 374	Lønnskostnader	3,4	439 848	404 669
16 427	24 181	Avskrivninger	5	25 602	17 809
<u>547 147</u>	<u>640 734</u>	Annen driftskostnad	6	<u>640 508</u>	<u>544 266</u>
<u>1 601 321</u>	<u>1 741 810</u>	Sum driftskostnader		<u>1 745 479</u>	<u>1 602 696</u>
<u>112 200</u>	<u>-5 327</u>	Driftsresultat		<u>-4 431</u>	<u>115 306</u>
		Finansinntekter og (-) finanskostnader			
109	215	Renteinntekt fra foretak i samme konsern		0	0
3 417	13 589	Annen renteinntekt		13 590	3 417
52 861	-28 219	Annen finansinntekt		-28 211	52 865
2 195	103	Kostnad ved investeringer i datterselskaper	7	0	0
-1	0	Annen rentekostnad		-254	-296
<u>304</u>	<u>0</u>	Annen finanskostnad	8	<u>0</u>	<u>304</u>
<u>58 886</u>	<u>-14 313</u>	Netto finansinntekt		<u>-14 876</u>	<u>56 290</u>
<u>171 086</u>	<u>-19 640</u>	Resultat før skattekostnad		<u>-19 307</u>	<u>171 595</u>
<u>166</u>	<u>154</u>	Skattekostnad	9	<u>486</u>	<u>676</u>
<u>170 920</u>	<u>-19 794</u>	Årets resultat		<u>-19 794</u>	<u>170 920</u>

Fagforbundet		Balanse pr. 31. desember (tall i tusen)		Konsern	
2021	2022			2022	2021
		Anleggsmidler	Note		
		Immaterielle eiendeler			
0	0	Forskning og utvikling		136	204
0	0	Sum immaterielle eiendeler		136	204
		Varige driftsmidler			
370 495	358 194	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	395 607	409 329
39 183	64 913	Programvare, inventar, kontormaskiner, o.a.	5	64 913	39 183
409 679	423 107	Sum varige driftsmidler		460 521	448 512
		Finansielle anleggsmidler			
21 560	21 663	Investeringer i datterselskap	7	0	0
9 607	11 686	Lån til foretak i samme konsern	10	0	0
108 232	108 271	Investering i aksjer og andeler	8	108 271	108 232
55 258	50 362	Ansvarlig lån og andre fordringer	11	50 362	55 258
40 228	47 574	Pensjonsmidler	4	47 574	40 228
234 884	239 556	Sum finansielle anleggsmidler		206 208	203 717
644 563	662 664	Sum anleggsmidler		666 864	652 433
		Omløpsmidler			
		Fordringer			
8 999	6 131	Kundefordringer	10	6 379	8 822
63 817	29 484	Andre fordringer		29 755	63 917
72 816	35 615	Sum fordringer		36 134	72 739
		Investeringer			
735 683	698 194	Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	8	698 194	735 683
		Bankinnskudd, kontanter			
551 303	609 952	Bankinnskudd, kontanter	12	613 455	554 825
1 359 801	1 343 760	Sum omløpsmidler		1 347 782	1 363 247
2 004 364	2 006 424	Sum eiendeler		2 014 646	2 015 680

Fagforbundet		Balanse pr. 31. desember (tall i tusen)		Konsern	
2021	2022			2022	2021
		Opptjent egenkapital	Note		
<u>1 745 577</u>	<u>1 725 784</u>	Annen egenkapital	13	<u>1 725 784</u>	<u>1 745 577</u>
<u>1 745 577</u>	<u>1 725 784</u>	Sum opptjent egenkapital		<u>1 725 784</u>	<u>1 745 577</u>
 <u>1 745 577</u>	 <u>1 725 784</u>	Sum egenkapital		 <u>1 725 784</u>	 <u>1 745 577</u>
		Gjeld			
75 821	89 179	Pensjonsforpliktelser	4	89 179	75 821
7 016	17 386	Andre avsetninger for forpliktelser	14	17 386	7 016
<u>0</u>	<u>0</u>	Utsatt skatt	9	<u>766</u>	<u>833</u>
<u>82 838</u>	<u>106 566</u>	Sum avsetning for forpliktelser		<u>107 332</u>	<u>83 671</u>
		Annen langsiktig gjeld			
<u>0</u>	<u>0</u>	Gjeld til kredittinstitusjoner	15	<u>5 600</u>	<u>8 000</u>
<u>0</u>	<u>0</u>	Sum annen langsiktig gjeld		<u>5 600</u>	<u>8 000</u>
		Kortsiktig gjeld			
32 539	37 518	Leverandørgjeld	10	38 311	33 335
87	114	Betalbar skatt		513	642
26 832	28 400	Skyldige offentlige avgifter		28 672	27 047
50 826	49 727	Annen kortsiktig gjeld	16	50 118	51 743
<u>65 665</u>	<u>58 316</u>	Gjeld til fagforeningene		<u>58 316</u>	<u>65 665</u>
<u>175 950</u>	<u>174 075</u>	Sum kortsiktig gjeld		<u>175 930</u>	<u>178 432</u>
 <u>258 787</u>	 <u>280 640</u>	Sum gjeld		 <u>288 863</u>	 <u>270 103</u>
 <u>2 004 364</u>	 <u>2 006 424</u>	Sum egenkapital og gjeld		 <u>2 014 646</u>	 <u>2 015 680</u>

Fagforbundet		Kontantstrømoppstilling (tall i tusen)	Konsern	
2021	2022		2022	2021
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
171 086	-19 640	Resultat før skattekostnad	-19 307	171 595
-83	-114	Periodens betalte skatt	-513	-631
-4 778	-15 573	Gevinst/tap ved salg anleggsmidler	-15 573	-4 778
-3 726	4 334	Gevinst/tap ved salg av verdipapirer	4 334	-3 726
-304	0	Reversering nedskrivning aksjer	0	-304
-30 882	33 147	Verdiendring markedsbaserte aksjer	33 147	-30 882
16 427	24 181	Ordinære avskrivninger	25 602	17 809
894	2 868	Endring i kundefordringer	2 443	469
-14 953	4 979	Endring i leverandørgjeld	4 976	-14 401
16 909	6 012	Forskjeller mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	6 012	16 909
-2 483	-103	Tilbakeføring resultat ved bruk av EK metode	0	0
-7 104	38 855	Endring i andre tidsavgrensninger	41 786	-6 577
141 003	78 948	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	82 908	145 483
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-37 345	-32 533	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-30 592	-38 238
5 692	5 076	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	5 076	5 692
-103 732	4 341	Netto utbetaling ved investering i markedsbaserte omløpsmidler	4 341	-103 732
-9 774	2 817	Inn-/utbetalinger ved utlån	4 896	-9 732
-145 159	-20 299	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-27 662	-146 011
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
0	0	Nedbetaling av langsiktig gjeld	-8 000	-2 400
0	0	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	- 8 000	-2 400
-4 156	58 649	Netto endring i likvider i året	58 630	-2 927
555 459	551 303	Kontanter og bankinnskudd pr 01.01.	554 825	557 752
551 303	609 952	Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12.	613 455	554 825

Note 1 – Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk. Fagforbundet har valgt å benytte foreløpig regnskapsstandard om god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Forbundet har valgt å benytte artsinndelt regnskapsoppstilling. Aktivitetstall er presentert i note 15.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet består av morselskapet - Fagforbundet og datterselskapene Forbundshuset AS, Skiphelle Eiendom AS, og Kommunekonsult AS. Konsernregnskapet utarbeides etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Interne transaksjoner, fordringer og gjeld elimineres. Konsernets sammensetning ved årsskiftet fremgår av note 7.

Datterselskap

Datterselskapene vurderes etter egenkapitalmetoden i forbundsregnskapet. Morselskapets andel av resultatet er basert på de investerte selskapenes resultat etter skatt med fradrag for interne transaksjoner og eventuelle avskrivninger på merverdi som skyldes at kostpris på aksjene var høyere enn den ervervede andelen av bokført egenkapital. I resultatregnskapet er resultatandelene vist under finansposter, mens eiendelene i balansene er vist under finansielle anleggsmidler.

Inntekter

Medlemskontingenten er resultatført når de er opptjent. Opptjeningstidspunktet anses å være tidspunktet medlemmet betaler, enten dette skjer til arbeidsgiver eller til Fagforbundet direkte. Kontingent som ikke er betalt til arbeidsgiver eller forbundet ved avleggelse av årsregnskapet, anses å være en betinget inntekt og er, i samsvar med Norsk Regnskapsstandard nr. 13 om usikre forpliktelser og betingede eiendeler, ikke inntektsført. Et estimat for opptjente betingede inntekter er ansett som så usikkert at det ikke er hensiktsmessig å gi informasjon om dette. Øvrige inntekter er periodisert og resultatført etter opptjeningsprinsippet, det vil si når varen eller tjenesten ansees som levert.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen et år, samt poster som knytter seg til kontingentområdet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom virkelig verdi er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende med fradrag for avsetning til tap basert på individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under

driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Pensjoner

Forbundet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning i.h.t lov om obligatorisk tjenestepensjon. Forbundets pensjonsordninger tilfredsstiller disse kravene. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsstid. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). For usikrede servicepensjoner kostnadsføres årets endring i sin helhet.

Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler er bokført til kostpris. I den grad det foreligger verdifall til under bokført verdi og verdifallet ikke kan anses som forbigående, blir verdien nedskrevet. Fagforbundet og konsernselskapene benytter ikke sikringsinstrumenter.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Børsnoterte aksjer, obligasjoner og andre verdipapirer som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi (børskurs) på balansedagen. Vurderingsprinsippet innebærer at både urealiserte tap og gevinster resultatføres.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Note 2 – Driftsinntekter/forsikrings- og kontingentkostnader (alle tall i tusen)

Driftsinntekter

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
1 213 738	1 227 247	Kontingentinntekter	1 227 247	1 213 738
336 231	336 383	Forsikringsinntekter	336 383	336 231
163 552	172 853	Øvrige inntekter	177 418	168 033
1 713 521	1 736 483	Sum	1 741 047	1 718 001

Forsikrings- og kontingentkostnader

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
402 474	410 581	Forsikringskostnader	410 581	402 474
233 478	228 940	Kontingentkostnader	228 940	233 478
635 952	639 521	Sum	639 521	635 952

Note 3 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
268 891	289 088	Lønninger	290 443	270 526
46 862	52 763	Arbeidsgiveravgift	52 954	47 095
69 868	82 103	Pensjonskostnader	82 485	70 330
16 173	13 421	Andre ytelser	13 966	16 718
401 795	437 374	Sum	439 848	404 669
 377,7	 367,9	 Antall årsverk	 369,9	 379,7

Godtgjørelser til ledende personer i Fagforbundet i 2022

	Lønn 1)	Pensjons kostnader	Annen godtgjørelse
Forbundsleder	1 340	587	34
Arbeidsutvalget forøvrig	9 175	1 407	166
Forbundsstyret forøvrig	0	0	11
Sum	10 514	1 994	211

1) Lønn/honorar er utbetalt lønn/honorar i regnskapsåret 2022.

Det er ikke gitt lån til forbundsledelsen. Ansatte har lån på til sammen 2 028 TNOK, herav rentefrie lån på 1 356 TNOK, billån med en årlig rente på 2,3 % og 5 års avdragstid på 653 TNOK, og boliglån med en årlig rente på 3% og inntil 20 års avdragstid på 19 TNOK.

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi forbundsleder eller øvrige valgte noe særskilt vederlag ved opphør eller endring av vervet.

Revisjonshonorar

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
717	801	Avtalt honorar for lovpålagt revisjon	918	795
331	132	Honorar for utvidet finansiell revisjon	132	331
118	169	Honorar andre attestasjonstjenester	169	118
568	15	Honorar andre tjenester utenfor revisjon*	36	593
0	70	Honorar for skatterelaterte tjenester	70	0

Beløpene er oppgitt ekskl. merverdiavgift.

* Fagforbundet sitt honorar i 2021 relaterer seg til bistand ytet knyttet til sammenslåingen av Fagforbundet og Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund

Note 4 - Pensjonskostnader og -forpliktelser

Kommunal Landspensjonskasse

Den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Fordi det foretas en fordeling av den aktuariemessige risiko mellom alle foretakene, kommunene og fylkeskommunene som deltar i ordningen, tilfredsstiller den kriteriene for det som betegnes som en Multiemployer-plan. Fremtidige premier vil påvirkes av risikomessige over- eller underskudd på nåværende og tidligere ansatte både i forbundet og i andre kommuner/foretak som inngår i ordningen. Premien vil også være påvirket av avkastning, lønnsvekst og utviklingen i folketrygdens grunnbeløp.

Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse (DnFp).

Enkelte tidligere ansatte og landsmøtevalgte fra tidligere Norsk Kommuneforbund har pensjonsavtale i DnFp. Ettersom DnFp er underfinansiert i forhold til forpliktelsene ble det i 1993 inngått avtale om at Fagforbundet dekker 2/3 av forpliktelsene og Landsorganisasjonen i Norge 1/3.

KLP servicepensjon

Ansatte i forbundet som er omfattet av overenskomsten mellom Handel og Kontor og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening har anledning til å gå av med AFP ved 62 år. I forbindelse med regnskapsavslutningen er det foretatt en aktuarberegning av denne forpliktelsen.

Forbundet har en pensjonsforpliktelse for tidligere landsmøtevalgte i NKF fra 58 til 63 år. Denne pensjonsforpliktelsen er dekket opp gjennom en servicepensjon i KLP.

Nordeaordningen

Tidligere valgte og ansatte i Norsk Helse- og Sosialforbund er dekket av en pensjonsavtale i Nordea. Det er en lukket ordning, siden det ikke tas opp nye i ordningen. Pensjonsordningen gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser, kalt ytelsesplaner. Pensjonsordningen består av kollektiv pensjonsordning. Den er i hovedsak fondsbasert og gir rett til definerte pensjonsytelser. Fra og med 1.1.2007 er livrenteordningen i Nordea avviklet og erstattet med usikrede ordninger.

Pensjonsordningene for valgte og ansatte fra Postkom

Tidligere ansatte i Postkom er dekket opp i gjennom en kollektiv forsikringsordning i SB 1 Gruppen AS. Pensjonsytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivået ved opptjent pensjonsalder. Basert på forsikringstekniske prinsipper beregnes nåverdien av antatt fremtidige pensjonsytelser. For den kollektive forsikringsordning i SB 1 Gruppen AS er det innbetalt pensjonsmidler til dekning av de fremtidige pensjonsytelsen. Pensjonsmidlene er verdsatt til virkelig verdi. Gavepensjonsordningens forpliktelse er inntatt i aktuarberegningen som en usikret ordning

Tidligere tillitsvalgte i Postkom er dekket gjennom en pensjonsordning i Storebrand ASA gjennom Posten Norge AS.

Andre kommunale pensjonskasser

Det er to valgte i Fagforbundet som har permisjon fra Oslo kommune og derigjennom har opprettholdt medlemskapet i Oslo Pensjonsforsikring (OPF). Pensjonsordningen i Oslo Kommune er imidlertid slik at det er tjenestestedene som må dekke pensjonene frem til 65 år. Det innebærer at Fagforbundet får et krav fra OPF for det som blir utbetalt av pensjon fra 62 - 65 år. I tillegg skal forbundet dekke differansen mellom AFP 62 - 65 år og 66 % av pensjonsgrunnlaget.

En av de valgte i LO har sin pensjonsordning i Trondheim kommunale pensjonskassa. Den forpliktelsen er innarbeidet i Fagforbundets regnskap.

Usikret pensjonsordning

Det er inngått ansettelseskontrakter hvor det er foretatt tilleggsavsetninger i forbundets regnskap, for at de ansatte dette gjelder skal få den pensjonsytelsen som er avtalt.

Amortiseringsperiode estimatavvik

Forbundet benytter seg av korridormetoden for innregning av estimatavvik knyttet til sikrede pensjonsordninger gjennom Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Nordea. Amortiseringsperioden benyttet for estimatavvik knyttet til forpliktelsen sikret gjennom Nordea tilsvarer gjennomsnittlig forventet gjenværende opptjeningsstid for medlemmene av ordningene. For pensjonsforpliktelsen sikret gjennom KLP benyttes gjenværende forventet opptjeningsstid for ordningen som helhet, estimert til 15 år. Forventet gjenstående tjenestetid for forbundets medlemmer av fellesordningen er estimert til 9,4 år.

Økonomiske forutsetninger

	2022	2021
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet lønnsregulering	3,50 %	2,75 %
Forventet pensjonsregulering	2,63% - 3,25 %	1,73 - 2,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	0,00%-5,20 %	0%-3,70 %
Forventet G-regulering	3,25 %	2,50 %
Dødlighetstabell	K2013	K2013

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografi.

Fagforbundet 2022
(alle tall i hele tusen)

								Forpliktelse>midler	Midler>forpliktelse
PENSJONER	Nordea	DNFP	KLP SERV	Andre	Sikret Sparebank 1	Usikret Sparebank 1	Usikret KLP	Sum	KLP
Nåverdi fremt pensjonsforpl	307 648	3 668	21 425	4 154	11 704	1 153	8 305	358 056	1 344 277
Pensjonsmidler 31.12	217 899				10 260			228 159	1 061 762
Over/underdekning 31.12	89 749	3 668	21 425	4 154	1 444	1 153	8 305	129 897	282 515
Arbeidsgiveravgift	12 655	517	3 021	586			1 171	17 949	39 835
Ikke bokført estimatavvik	-57 862				-1 055	249		-58 667	-369 923
Pensjonsforpl (+)/midler (-) netto inkl arb.g.avg. 31.12	44 542	4 185	24 446	4 740	389	1 402	9 476	89 179	-47 574
PENSJONSKOSTNADER	Nordea	DNFP	KLP SERV	OPF	Sikret Sparebank 1	Usikret Sparebank 1	Usikret ordn.	Sum	KLP
Nåverdi av årets pensjonopptjening/endringer i pensjonsforpliktelse	5 775		-1 100	1 356	273	24	105	6 433	48 821
Rentekostnad pensjonsforpliktelse	5 643	79			219	21		5 962	26 161
Forventet avkastning av midler	-6 078				-329			-6 407	-39 459
Administrasjonskostnader	2 600				113			2 713	1 607
Egenandel pensjon					-50			-50	-4 811
Utbetalt pensjon KLP servicepensjon			1 331					1 331	
Bokført estimatavvik inkl aga	23 606	256				-35		23 827	15 975
Pensjonskostnad ekskl aga	31 545	335	231	1 356	227	11	105	33 810	48 293
Arbeidsgiveravgift	1 119		33	191	34	3	15	1 395	4 557
Årets netto pensjonskostnad	32 664	335	263	1 548	261	14	120	35 204	52 850
Antall aktive i hver ordning	45	0	16	3	3	2	3		360

*Andre består av Oslo Pensjonsforsikring og Trondheim kommunale pensjonskasse

Fagforbundet 2021
(alle tall i hele tusen)

								Forpliktelse >midler	Midler> forpliktelse
PENSJONER	Nordea	DNFP	KLP SERV	Andre	Sikret Sparebank 1	Usikret Sparebank 1	Usikret KLP	Sum	KLP
Nåverdi fremt pensjonsforpl	301 592	3 861	22 525	2 672	11 721	1 122	8 200	351 693	1 348 453
Pensjonsmidler 31.12	193 270				10 636			203 906	1 058 888
Over/underdekning 31.12	108 322	3 861	22 525	2 672	1 085	1 122	8 200	147 787	289 565
Arbeidsgiveravgift	15 273	544	3 176	377			1 156	20 527	40 829
Ikke bokført estimatavvik	-91 847				-973	327		-92 493	-370 622
Pensjonsforpl (+)/midler (-) netto inkl arb.g.avg. 31.12	31 749	4 405	25 701	3 048	112	1 449	9 356	75 821	-40 228
	Nordea	DNFP	KLP SERV	OPF	Sikret Sparebank 1	Usikret Sparebank 1	Usikret ordn.	Sum	KLP
PENSJONSKOSTNADER									
Nåverdi av årets pensjonopptjening/endringer i pensjonsforpliktelse	6 071		970	-1 202	277	23	65	6 204	46 297
Rentekostnad pensjonsforpliktelse	4 686	74			184	18		4 962	20 346
Forventet avkastning av midler	-4 966				-261			-5 227	-29 870
Administrasjonskostnader	2 119				114			2 233	1 551
Egenandel pensjon					-50			-50	-4 485
Utbetalt pensjon KLP servicepensjon			1 208					1 208	
Bokført estimatavvik inkl aga	15 011	235				-71		15 175	11 524
Pensjonskostnad ekskl aga	22 921	310	2 178	-1 202	264	-30	65	24 506	45 363
Arbeidsgiveravgift	1 115		307	-170	34	3	9	1 299	4 771
Årets netto pensjonskostnad	24 037	310	2 486	-1 372	298	-28	74	25 805	50 134
Antall aktive i hver ordning	44	0	16	4	3	2	3		358

*Andre består av Oslo Pensjonsforsikring og Trondheim kommunale pensjonskasse

Note 5 – Varige driftsmidler (alle tall i tusen)
Fagforbundet

	Fast eiendom	Båter og brygger	Maskin og Programvare	Inventar og kontor-maskiner	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	490 267	938	90 851	16 202	1 630	599 888
Tilgang driftsmidler 2022	21	0	30 127	444	12 520	43 112
Avgang driftsmidler 2022	7 749	80	20 581	1 599	1 630	31 638
Anskaffelseskost pr. 31.12.22	482 539	858	100 397	15 047	12 520	611 361
Akkumulerte avskrivninger	124 345	675	49 122	14 111	0	188 254
Bokført verdi 31.12.22	358 194	183	51 274	936	12 520	423 107
Årets avskrivninger	8 450	146	14 811	774	0	24 181
Økonomisk levetid	10 år – uendelig	5 år	3 - 5 år	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær		Lineær	Lineær	Ingen	

Årets avgang av fast eiendom består av et avsluttet leieforhold til leide kontorlokaler i Folkets Hus i Oslo, salg av en tomt i Nordre Land, salg av to leiligheter i Oslo, og en i Skien. Det er solgt 2 feriehjem, ett i Fidjeland, og ett i Nordre Land. Det er avgang for ett feriehjem som følge av korreksjon i regnskapets anleggsregister, dette feriehjemmet tilhører datterselskapet Skipphelle Eiendom AS. Gevinst ved salg av fast eiendom er til sammen TNOK 15 562.

Årets tilgang består av en investering knyttet til et møterom i Fagforbundets hovedkontor i Oslo.

Forbundet leier diverse kontormaskiner, årlig kostnad er TNOK 1 100. Det er inngått leiekontrakt med varighet på fire år fra og med år 2020.

Det er foretatt en dekomponering av forbundets eierseksjon i sameiet Keysergate 15. De ulike komponentene er vurdert i forhold til forventet levetid.

	Antall år
Tele/data	10
Innredning	20
Yttertak, ventilasjon og heis	25
Rør	30
Fasader, vinduer og EL anlegg	40
Råbygg	100
Tomtekost	Uendelig

Konsern (alle tall i tusen)

	Fast eiendom	Båter og brygger	Maskin og Program-vare	Inventar og kontor-maskiner	Anlegg under utførelse	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.22	555 700	938	90 851	16 202	1 630	665 321
Tilgang driftsmidler 2022	21	0	30 127	444	12 520	43 112
Avgang driftsmidler 2022	7 749	160	41 161	3 198	3 259	55 528
Anskaffelseskost pr. 31.12.22	547 972	858	100 397	15 047	12 520	676 794
Akkumulerte avskr./nedskr.	152 365	675	49 122	14 111	0	216 274
Bokført verdi 31.12.22	395 607	183	51 274	936	12 520	460 521
Årets avskrivninger	9 871	146	14 811	774	0	25 602
Økonomisk levetid	10 år – uendelig	5 år	3 - 5 år	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær		Lineær	Lineær	Ingen	

Note 6 – Spesifikasjon av annen driftskostnad (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
103 865	120 301	Kontorholds kostnader	120 301	103 865
25 569	30 403	Streikekostnader	30 403	25 569
53 627	58 343	Andre fremmedytelser	58 343	53 627
21 732	69 723	Reise og møtekostnader	69 723	21 732
29 781	31 502	Stipend	31 502	29 781
208 754	211 228	Tilskudd	211 228	208 754
63 784	57 036	Bevilgninger	57 036	63 784
40 036	62 198	Øvrige driftskostnader	61 972	37 154
547 147	640 734	Sum	640 508	544 266

Note 7 - Datterselskap, tilknyttet selskap m.v. (alle tall i tusen)

Firma	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Forbundshuset AS	Tromsø	100 %	100 %
Kommunekonsult AS	Oslo	100 %	100 %
Skipshelle Eiendom AS	Oslo	100 %	100 %

	Forbundshuset AS	Kommunekonsult AS	Skipphelle Eiendom AS	Sum
Anskaffelseskost	1 500	0	0	1 500
Inngående balanse 01.01.2022	12 910	1 895	6 755	21 560
Andel årets resultat	1 175	-66	-1 006	103
Utgående balanse 31.12.2022	14 085	1 828	5 749	21 663

	Forbundshuset AS	Kommunekonsult AS	Skipphelle Eiendom AS	Sum
Andel av årets resultat	1 175	-66	-1 006	103
Kostnad ved investering i datterselskap 2022	1 175	-66	-1 006	103

Note 8 – Aksjer og andeler i andre foretak m.v. (alle tall i tusen)

Fagforbundet

Finansielle anleggsmidler 2022	Eierandel	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
SpareBank1 gruppen AS	0,81 %	55 623	55 623
Klassekampen AS	15,00 %	7 547	7 547
Sørmarka AS	5,71 %	2 139	1 966
SpareBanken 1 Østlandet	0,54 %	40 226	40 226
A/S Statstilsattes Hus	6,40 %	32	32
SpareBank 1 Forvaltning AS	0,63 %	1 405	1 405
Folkets Eiendom Molde AS	0,63 %	1	1
Pilestredet Garasjelag AS	1,33 %	51	51
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	2,79 %	1 421	1 421
Sum		108 445	108 271

Det ble i desember 2022 foretatt en emisjon i Sparebank 1 Forvaltning AS, for Fagforbundet utgjør det TNOK 1 754 og blir bokført i regnskapet for 2023, og eierandelen opprettholdes på 0,63%.

Finansielle anleggsmidler 2021	Eierandel	Anskaffelses kost	Balanseført verdi
SpareBank1 gruppen AS	0,81 %	55 623	55 623
Klassekampen AS	15,00 %	7 547	7 547
Sørmarka AS	5,71 %	2 139	1 966
SpareBanken 1 Østlandet	0,54 %	40 226	40 226

A/S Statstilsattes Hus	6,40 %	32	32
SpareBank 1 Forvaltning AS	0,63 %	1 405	1 405
Fidjeland Eiendom AS	1,85 %	11	11
Folkets Eiendom Molde AS	0,61 %	1	1
Oslo Kongressenter Folkets Hus AS	2,79 %	1 421	1 421
Sum		108 405	108 232

Det er foretatt en reversering av tidligere års nedskrivning av verdi på Sørmarka AS med TNOK 304. Reverseringen er presentert som annen finanskostnad i resultatregnskapet.

Det er blitt foretatt en fisjon, slik at en andel av aksjene i SpareBank 1 Gruppen AS er overført til SpareBank 1 Forvaltning AS.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

	2022	2021
Aksjefond	207 804	220 890
Obligasjonsfond	313 923	295 596
Pengemarkedsfond	176 466	219 197
Kortsiktige pengeplasseringer	698 194	735 683

	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Aksjefond Norge					
Arctic Norwegian Value Creation D	15 650	1 387	1 658	21 712	25 948
KLP AksjeNorge Indeks S	15 800	2 911	3 675	46 000	58 068
Storebrand Norge Fossilfri	13 883	1 643	1 584	22 804	21 991

	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Aksjefond Internasjonalt					
AKO Global Long-Only USD Class D1	4 733	1 204	1 292	5 700	6 117
AKO Global Long-Only USD Class DF1	5 229	765	1 247	4 000	6 519
KLP Fremvoksende Markeder Indeks P (glbl)	1 052	2 032	2 194	2 137	2 308
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	3 553	3 360	4 783	11 940	16 995
Nordea1-Global Climate and Environment BI NOK	44 774	290	333	13 000	14 911
SGA Global Equity Growth Fund Class L	13 974	966	1 114	13 500	15 569
Storebrand Global ESG Plus A	22 631	1 770	1 740	40 061	39 378

Obligasjonsfond Internasjonalt	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Alfred Berg Obligasjon	337 520	118	113	39 791	38 104
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst. A	37 369	1 095	1 021	40 925	38 168
DNB Obligasjon B	5 289	10 147	9 616	53 670	50 861
Nordea Global Statsobligasjon	44 396	985	871	43 725	38 655
Storebrand Global Kreditt IG B	61 643	1 040	884	64 089	54 514
Storebrand Global Obligasjon	3 184	11 598	9 506	36 924	30 263
Storebrand Global Obligasjon 1-3 B	65 340	997	970	65 147	63 357

Pengemarkedsfond Internasjonalt	Antall andeler	Snitt kostpris (tall i hele kr)	Markeds kurs (tall i hele kr)	Anskaffelses kost (tall i hele tusen)	Bokført verdi/ markedsverdi (tall i hele tusen)
Danske Invest Norsk Likviditet					
Inst. A	88 598	997	995	88 308	88 190
Holberg Likviditet	870 126	102	101	88 589	88 276

Note 9 – Skatt (alle tall i tusen)

Fagforbundet	2022	2021
Overskudd ved utleie	114	87
For lite betalbar skatt	40	79
Skattekostnad	154	166

Konsernet

Utsatt skatt skyldes midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi i datterselskapene Forbundshuset AS, Kommunekonsult AS og Skiphelle AS.

	2022	2021
Midlertidige forskjeller		
Varige driftsmidler	3 484	3 787
Fremførbart underskudd	-32 317	-31 233
Sum midlertidige forskjeller/grunnlag utsatt skatt	-28 833	-27 446
Skattesats	22 %	22 %
Beregnet utsatt skattefordel	-6 343	-6 038
Ikke balanseført utsatt skattefordel	7 110	6 871
Netto utsatt fordel/forpliktelse i balansen	766	833
Endring utsatt skatt	-67	-45

Beregning av skattekostnaden		
Betalbar skatt	553	721
Endring utsatt skatt	-67	-45
Sum skattekostnad/-inntekt (-)	486	676

Note 10 – Mellomværende med selskap i samme konsern m.v. (alle tall i tusen)

	2022	2021
Kortsiktige fordringer	0	555
Langsiktige fordringer	11 686	9 607
Kortsiktig gjeld	-554	-360
Mellomværende med selskap i samme konsern	11 132	9 802

Note 11 – Ansvarlige lån og andre fordringer (alle tall i tusen)

	2022	2021
Personallån	2 028	1 913
Langsiktige fordringer	4 383	4 383
Ansvarlig lån	16 424	23 424
Egenkapitalinnskudd KLP	26 775	24 632
European Federation of Public Services Unions	748	899
Andre fordringer	5	7
Sum	50 362	55 258

Av beløpet på TNOK 50 362 forfaller TNOK 48 485 etter 2023.

Note 12 – Bankinnskudd

Bundne skattetrekksmidler utgjør for Fagforbundet TNOK 27 046 av totale bankinnskudd på TNOK 609 952, og for konsernet TNOK 27 202.

Note 13 – Egenkapital (alle tall i tusen)

Egenkapital består av følgende fond:

	Disposisjons fond	Konflikt fondet	Solidaritets fond	Yrkesskadefond branntj.menn	Landsmøte fond	Studie- fondet	Sum
EK 31.12.2021	769 422	905 288	13 061	935	37 028	19 843	1 745 577
Resultat- disponering	48 652	-28 514	268	31	-39 918	-313	-19 794
Overføring mellom fond	-10 743	0	0	0	10 743	0	0
EK 31.12.2022	807 331	876 774	13 330	966	7 853	19 530	1 725 784

Konfliktfondet ble i 2022 belastet med TNOK 28 514. I retningslinjene til vedtektene skal kampfondet ha en dekning på kr 2 500 pr. yrkesaktivt medlem, etter resultatdisponeringen vil det være dekning på kr 3 750 pr. yrkesaktivt medlem.

Solidaritetsfondet hadde i 2022 inntekter på TNOK 268, og det var ingen utbetalinger fra fondet.

Yrkesskadefond brannntjenestemenn hadde inntekter på TNOK 31 i 2022.

Studiefondet hadde en kostnad i 2022 på TNOK 313.

Kostnaden til landsmøtet og landskonferansene i yrkesseksjonene ble i 2022 på TNOK 39 918. For å bygge opp fondet til neste landsmøte i 2025 må fondet tilføres midler med TNOK 10 743.

Note 14 - Andre avsetninger for forpliktelser (alle tall i tusen)

	2022	2021
Lønnsforpliktelse	381	381
Norsk Folkehjelp	16 605	5 535
Nicaraguafondet	400	400
Forsikringsforpliktelse	0	700
Sum	17 386	7 016

Under lønnsforpliktelse dekkes forpliktelser overfor tidligere valgt i LOs politiske ledelse.

Fagforbundet fornyet i 2022 samarbeidsavtalene for perioden 2023-2025 med Norsk Folkehjelp og Grassroots Jerusalem. Det økonomiske omfanget av avtalen utgjør TNOK 16 605.

Fagforbundet overtok administrasjonen av Nicaraguafondet fra AOF i 2015. Fondet sitt hovedformål er å utdele stipendier til unge musikere i Nicaragua i samarbeid med fagbevegelse i landet. Det er ikke delt ut noe stipend i 2022.

Ved sammenslåing av Agenda og Res Publica ble det tegnet en gruppelivsforsikring for alle ansatte, unntatt en. Vedkommende var på det tidspunkt syk, slik at det ikke kunne tegnes forsikring for ytelsen. Fagforbundet og de øvrige eierforbundene ble enige om å ivareta denne forpliktelsen i fellesskap. Fagforbundets andel var kr 700 000, og ble utbetalt i 2022.

Note 15 – Gjeld til kredittinstitusjoner (alle tall i tusen)**Konsern**

Bokført gjeld som er sikret ved pant og lignende	2022	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 600	8 000
Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for bokført gjeld		
Bygning inkl. tekniske installasjoner	25 175	26 318
Tomt	3 500	3 500
Fordringer	239	424
Sum	28 914	30 243

Note 16 – Annen kortsiktig gjeld (alle tall i tusen)

Fagforbundet			Konsern	
2021	2022		2022	2021
39 929	43 312	Skyldig feriepenger og lønn	43 703	39 929
10 896	6 415	Annen kortsiktig gjeld	6 415	11 814
50 826	49 727	Sum	50 118	51 743

Note 17 – Andre ikke balanseførte forpliktelser

Forbundet hadde pr. 31.12.22 et kausjonsansvar på TNOK 8 040 i forbindelse med leie av kontorlokaler.

Note 18 - Regnskap spesifisert på aktivitetsnivå (alle tall i tusen)

Aktivitetsgruppe	2022	2021
Anskaffede midler		
Kontingentinntekter	1 227 247	1 213 738
Forsikringskontingent	336 383	336 231
Andre inntekter	172 853	163 552
Netto finansinntekter	-14 467	58 719
Sum anskaffede midler	1 722 017	1 772 241

Forbrukte midler**Kostnader til anskaffede midler**

Verving, medlemsoppfølging og lignende	13 960	12 078
Sum kostnader til anskaffede midler	13 960	12 078

Kostnader til organisasjonsformål

Tariff og tvistesaker	49 032	25 917
Samfunnspolitisk arbeid	18 615	44 009
Solidaritet og internasjonalt arbeid	19 719	8 055
Kontingent- og forsikringskostnader	639 521	635 952
Kommunikasjon	51 598	49 227
Lønn og personalkostnader	438 083	412 420
Drift	176 288	143 900
Yrkesfaglig arbeid	76 296	61 082
Organisatorisk arbeid	258 700	208 681
Sum kostnader til organisasjonsformål	1 727 851	1 589 243
Aktivitetsresultat	-19 794	170 920

Tabellen viser Fagforbundets årsregnskap framstilt etter aktivitet gruppert etter prosjekt. Aktivitetsnoten er satt opp etter foreløpig regnskapsstandard om god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Organisatorisk arbeid består blant annet av organisasjonsrettet opplæring, pensjonistarbeid, ungdomsarbeid. Samfunnspolitisk arbeid består blant annet av valgkamp, omstilling, alliansebygging, og solidaritet og internasjonalt arbeid. Yrkesfaglig arbeid består av virksomheten til seksjonene og yrkesfaglige stipender.

Note 19 – Nærstående parter (alle tall i tusen)

	2022	2021
Fagforbundets fagforeninger (Organisasjonsledd i Fagforbundet)		
Andel av medlemskontingent	304 511	294 275
Driftskostnader	10 034	10 812
Fylkeskretser (Organisasjonsledd i Fagforbundet)		
Driftsinntekter	-230	-218
Lønnskostnader	-83	-833
Driftskostnader	192 987	201 043

Gamle Fagakademiet
(Datterselskap)

Lønnskostnader	0	-14
Driftskostnader	0	0

Forbundshuset AS
(Datterselskap)

Driftskostnader	1 838	1 819
-----------------	-------	-------

Kommunekonsult AS
(Datterselskap)

Driftskostnader	2 715	4 112
-----------------	-------	-------

LO Kommune
(Leder av Fagforbundet er styreleder)

Lønnskostnader	-1 554	-1 551
Driftskostnader	4 006	3 831

For velferdsstaten
(Får bevilgning fra Fagforbundet og leder av
Fagforbundet er styreleder)

Lønnskostnader	-536	-527
Driftskostnader	5 565	5 719

Res Publica
(Får bevilgning fra Fagforbundet og leder av
Fagforbundet er styreleder)

Driftskostnader	2 000	2 000
-----------------	-------	-------

En part er en nærstående part til et foretak dersom parten direkte eller indirekte kontrollerer, blir kontrollert av, eller er under samme kontroll som foretaket, eller har en interesse som gir betydelig innflytelse over foretaket.

31. desember 2022
9. mai 2023

Mette Nord
Forbundsleder

Odd Haldgeir Larsen

Skeibrok Helene Harsvik

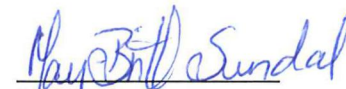
Anne Green Nilsen

Svend Morten Voldsrud

Gerd Øiahals

May-Britt Sundal

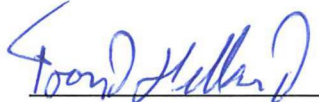
Ingunn Reistad Jacobsen

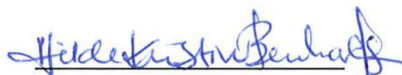
Iren Mari Luther

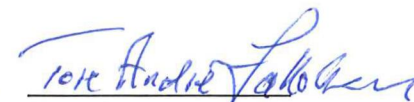
Trond Finstad

Trond Helland

Hilde Kristin Bernhardsen

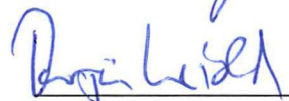
Tore Andre Jacobsen

Roger Dehlin

Kristine Bjella Stavn

Tarjei Leistad

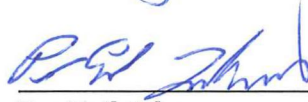
Marianne Skjønstad

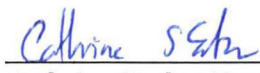
Venke Anny Nes

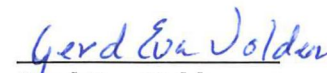
Geir Ole Kanestrøm

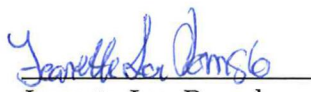
Per Egil Johansen

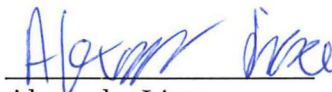
Cathrine Sæther Ertås

Gerd Eva Volden

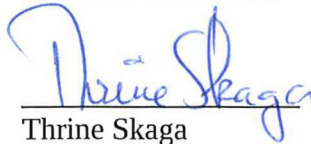
Jeanette Lea Romslo

Alexander Liane

Lars Erik Flatø
Daglig leder

Thrine Skaga
Assisterende daglig leder

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til Landsstyret i Fagforbundet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fagforbundet som består av forbundsregnskapet og konsernregnskapet. Forbundsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av forbundets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av forbundet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i forbundets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal

legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike forbundet, konsernet eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om forbundets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at forbundet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 19. juni 2023
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Kjetil Andersen
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Kjetil Andersen

Oppdragsansvarlig partner

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: 9578-5992-4-2398085

IP: 84.212.xxx.xxx

2023-06-19 08:01:12 UTC

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>